

Spis treści

Przedmowa	9
Wprowadzenie	11
Ontologiczny status terminu „etniczność”	12
Przykład grup i nazw	14
Stałe kategorie i rozproszona tożsamość	15
Czy ludzie działają ze względu na swoją tożsamość etniczną? ..	17
Czystki etniczne czy segregacja rasowa?	18
1. Etnosy: wspólnoty pochodzeniowe i kulturowe	24
Wspólne odniesienia	24
Ród, typ, lud, rodzaj	28
Naród	28
Rasa	30
Upadek rasy	31
Uwaga: kultura i etniczność to nie to samo	32
Określenie jądra znaczeń i znaczeniowych rozbieżności	35
Podsumowanie	35
2. Dyskursy etniczności w trzech konfiguracjach: Stany	
Zjednoczone, Wielka Brytania, Malesja	37
Stany Zjednoczone	38
Imigracja do Stanów Zjednoczonych	40
Przemiany końca XX wieku	43
Etniczność i zmieniające się koncepcje rasy	43
Gdzie podziały się wszystkie rasy?	
Przypadek Wielkiej Brytanii	53
Dyskurs ras w postkolonialnej Malesji	56
Etniczność i naród w kontekście	63
Podsumowanie: rasa, etniczność i kontekst	65

3. Upadek rasy: pojawienie się „etnicznego”	66
Grupa etniczna (etnia) i naród	67
Upadek rasy	68
Koncepcje naukowe, potoczne i polityczne	69
Lloyd Warner i amerykańskie grupy etniczne	73
Tradycja naukowa: Max Weber i grupy etniczne	77
Antropologia i antropologia społeczna	81
• Radziecki <i>ethnos</i>	82
Grupy rzeczywiste	84
Podsumowanie	88
4. Spór o pierwotność	90
Pierwotność	90
• „Przywiązanie emocjonalne”	92
„Pierwotny” jako pojęcie socjologiczne	93
• Edward Shils i więzi pierwotne, osobiste, święte i świeckie	94
• Clifford Geertz i integrująca rewolucja	98
• Po Geertzu	101
• Judith Nagata	102
Podsumowanie: pierwotne grupy etniczne	107
5. Kluczowe kwestie w literaturze na temat etniczności	109
Glazer i Moynihan: etniczność – nowy termin, nowy fenomen?	110
„Pojawiło się coś nowego”	115
Glazer i Moynihan po latach	116
• Etniczność: nowe słowo, nowa rzeczywistość	117
• Etniczność instrumentalna	117
• Etniczność podtrzymywana przez państwo	118
• Rasa i etniczność	118
• Mniejszości i większości	118
Krytyka etniczności	120
„Beyond the Melting Pot” 35 lat później	124
Kultury i granice	125
Kultura	129
Podsumowanie: kultura, rasa i etniczność – etniczność symboliczna, władza i wybór	130
6. Migracja, etniczność i mobilizacja	133
Dotychczasowa opowieść	133
Czym jest etniczność oraz jak i kiedy staje się ona ważna jako kategoria socjologiczna?	134
Działanie i warunki działania	136
Trendy w światowej migracji	138

Migrujący i społeczeństwa pluralistyczne	140
Migrujący i osadnicy	141
Etniczność, mniejszość i większość	145
Spoleczna i polityczna organizacja etniczności	148
Mobilność i opór	151
Podsumowanie	156
 7. Uwarunkowania etniczności: globalna ekonomia i niestabilne państwa	157
Określanie warunków działania etnicznego	158
Cechy współczesnego świata	159
Postkolonialne warunki ekonomiczne	162
William Julius Wilson i zanik pracy	163
Niestabilne państwa	166
• Komu można zaufać	167
• Świat biedny, świat bogaty	172
• Określanie ludzi i próby bezpiecznego działania	173
Etniczność i geopolityka	174
Rosja postsowiecka	180
Podsumowanie	183
 8. Państwa, narody i większość etniczna: problem nowoczesności	184
Nowoczesność i naród	185
Idea narodu	186
Naród i większość	189
Rozczarowanie nowoczesnością: dwa opisy	191
• Wieviorka i destrukuryzacja	192
• Tożsamość narodowa	194
Wielka Brytania, resentyment i socjologia fuzji nacjonalizmu i rasizmu	194
Rasizm, etniczność i naród	203
Wnioski	204
 9. Etniczność i nowoczesność: ogólne wnioski	205
Teoria etniczności?	205
Etniczność jako teoria	207
Socjologia etniczności jako część socjologii nowoczesności	208
Późny kapitalizm i nowoczesność	209
Sprzeczności późnokapitalistycznej nowoczesności	211
Rozdzielenie, wyzysk, nierówność: polityka dystrybucji i uznania	213
• Indywidualizm	214
• Dwa światy: liberalny i autorytarny	214

Cztery główne problemy	215
Nowoczesność i etniczność	217
Etniczność w kontekście	219

Podziękowania	225
Bibliografia	226
Indeks wybranych pojęć i nazwisk	239